

N:O
2
2016

JASSVI!

- Kreetalainen kosmopoliitti, Zorbas-kirjailija Nikos Kazantzakis etsi totuutta
- "Tervetuloa suomalaiset, Kosilla on rauhallista!"
- Pulma Ithakalla: Olut vai konjakki!
- Esittelyssä Taverna Zorbas ja kahvila Cafetino
- Pentara tunnelmoi Hakasalmen huvilalla
- Leikkaa jäsenkortti talteen ja nauti jäseneduista!

KANSIKUVA:

Kreetalaiset auringon kypsyttämät tomaatit hehkuvat Siroksen hehkuvat Siroksen kauppakujalla. Kuva Eero Nokela.

LEHDEN JULKAISUJA:

Helsingin Suomi-Kreikka yhdistys ry

VIESTINTÄ-TOIMIKUNTA:

Eero Nokela ja Marjukka Lehtinen

TAITTO JA PAINATUS:

Print Line Helsinki Oy
www.printline.fi

KUVITUSKUVAT:

Print Line ja Pixhll

AINEISTO SEURAAVAAN JÄSENLEHTEN 3/2016

viimeistään maanantaina 8.8.2016 mennessä joko yhdistyksen toimistoon tai sähköpostilla suomi.kreikka@welho.com tai eero.nokela@kolumbus.fi

Lehti 3/2016 ilmestyy syyskuussa 2016.

PANKKIYHTEYS:

Nordea 200138-44140
IBAN: FI89 2001 3800 0441 40
BIC: NDEAFIHH

HELSINGIN SUOMI-KREIKKA YHDISTYS
ΦΙΝΑΛΑΝΔΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΛΣΙΝΚΙ

HALLITUS 2016

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΟΥ 2016

Aili Lamminen, puheenjohtaja

040 533 5513, allulamminen@gmail.com

Kimon Papadopoulos, varapuheenjohtaja

040 568 5611, info@berghyddan.fi

HALLITUKSEN VARSINAISET JÄSENET 2015

Pirkko Drakos, toimistonhoitaja

050 594 2860, pirkko-liisa.drakos@elisanet.fi

Raila Järveläinen, varasihteeri

040 500 3489, raila.jarvelainen@elisanet.fi

Liisa Kylmälä

040 772 8350, liisa.kylmala2@gmail.com

Meri-Sofia Lakopoulos

040 461 9145, meri-sofialakopoulos@hotmail.com

Irmeli Lasarenko

044 257 8428, irmelilasarenko@gmail.com

Marjukka Lehtinen, sihteeri ja jäsenasioiden hoitaja

050 582 1464, marjukka.lehtinen@bastu.net

Minna Maja, rahastonhoitaja

040 508 5759, minna.maja@kolumbus.fi

Eero Nokela, jäsenlehden toimittaja

050 553 5681, eero.nokela@kolumbus.fi

HALLITUKSEN YLEISVARAJÄSENET 2015

Soile Hartikainen

0400 509 239, soile.hartikainen@diginia.fi

Marjatta Hjorth

040 515 1339, smhjorth@gmail.com

TOIMISTO, Inkoonkatu 7, 00510 Helsinki

Puh. 040 542 9495 tai sihteeri 050 582 1464

Sähköposti: suomi.kreikka@welho.com

Jos haluat tulla toimistoon ostoksille, sovi siitä jonkun hallituksen jäsenen kanssa.

www.helsinginsuomikreikkayhdistys.fi

Jassu!

Luette jäsenlehteämme, jolla on nyt nimi: *Jassu*. Nimiehdotuksia tuli parikymmentä, kaikki kauniita, ihania kreikkalaisia sanoja. Kuten tärkeät asiat, tämäkin käsiteltiin kahdessa hallituksen kokouksessa. Ensimmäisessä valittiin kahdeksan ehdotusta finaaliin, ja toisessa kokouksessa näistä valittiin kaksi parasta. Välillä varmistimme, että kumpaakaan loppusuoralle pääsystä nimeä ei ole muilla Suomen Kreikka-yhdistyksillä käytössään.

Jassu voitti, onnea nimeä ehdottaneelle **Lauri Mustoselle**. Nimi on helppo, se tuo positiivisen tunnelman lukijalle. Erittäin hyvänä kakkosena oli *Simera*. Se päätettiin ottaa lehteen ajankohtaisten asioiden palstan otsikoksi. Tätä nimeä ehdotti **Liisa Kylmälä**, onnea Liisalle!

Lehden uusi nimi olkoon lähtölaukaus juhluvuodellemme 2017. Laittakaa kalenterinne juhlan ajankohta, asiasta lisää sisäsivuilla.

Kreikka kipuilee edelleen taloutensa kanssa. Mitä me voimme tehdä Kreikan hyväksi vai voimmeko tehdä mitään? Matkustamalla Kreikkaan, käyttämällä siellä palveluja, asumalla vaikkapa kodikkaissa perhehotelleissa voimme kantaa kortemme kekoon ja auttaa paikallisia kreikkalaisia. Valinnanvaraa on runsaasti, suoria lentoja monille saarille ja Ateenaankin pääsee kolmen eri yhtiön suorilla lennoilla parhaaseen loma-aikaan.

Toivotan jäsenillemme leppoisaa kesäaika, mukavia matkoja, niin Kreikassa, muissa maissa kuin iki-ihanassa Suomessakin!

Aurinkoisin ajatuksin

Allu Lamminen
puheenjohtaja

”En toivo mitään, en pelkää mitään, olen vapaa”.
Kreetalainen kirjailija, esseisti ja filosofi Nikos Kazantzakis tunnetaan tästä lauseesta. Eero Heimolinna kertoo mikä tämä Kreikan tunnetuin 1900-luvun kirjailija, Zorbaksen ”isä” ja kosmopoliitti oli miehään.

Nikos Kazantzakis etsi totuutta

Runas ja aktiivinen kuulijakunta oli paikalla *Porthaniassa*, kun kansainvälisen *Nikos Kazantzakisin ystävät* -seuran puheenjohtaja **Georgios Stassinakis** esitelmöi tästä kreikkalaisesta maailmakirjallisuuden merkikhenkilöstä. Tilaisuus oli ennakkoa niille juhlallisuuksille, joita pidetään ensi vuonna, jolloin **Nikos Kazantzakis**in kuolemasta on kulunut 60 vuotta. Seuralla on jäseniä 126 maassa. Tilaisuuden aluksi nähtiin filmi Kazantzakisin elämästä.

Nikos Kazantzakis (1883–1957) tunnetaan lauseestaan ”*En toivo mitään, en pelkää mitään, olen vapaa*”. Nämä sanat on kirjoitettu myös hänen hautamuistomerkkiinsä *Kreetalla Heraklionissa*. Pelolla hän tarkoitti taivaan ja

helvetin pelkoa eikä hänellä myöskään ollut kaipuuta taivaaseen.

Kazantzakis oli kreetalainen kirjailija, matkakirjailija, runoilija, näytelmäkirjailija, esseisti ja filosofi. Hän on Kreikan tunnetuin 1900-luvun kirjailija ja kosmopoliitti. Hän oli *Nobel-ehdokkaana* useita kertoja. Vuonna 1957 hän hävisi ehdokkuuden **Albert Camus**’lle yhdellä äänellä.

Nikos Kazantzakis syntyi ottomaanivaltioon. Hän koki voimakkaasti Kreikan itsenäistymisen jälkimainingit 1800-luvun lopulla. Hän joutui myös todistamaan turkkilaisten väkivaltaa kreikkalaisia ja erityisesti kreetalaisia kohtaan. Hänelle turkkilaisuus edusti pahuutta.

Kazantzakisin energia näytti loppumatomalta. Kaiken kirjallisen työnsä lisäksi hän matkusti ympäri maailmaa (*Saksa, Ranska, Italia, Venäjä, Espanja, Egypti, Kiina, Japani*). Matkoilla hän tapasi kulttuurihenkilöitä ja poliitikkoja. Hän opiskeli viisi vuotta lakia *Ateenassa* ja jatkoi opintojaan *Pariisissa*. Hän oli hetken aikaa (1945) jopa

Nikos Kazantzakis -seuran puheenjohtajan **Georgios Stassinakis**in (oik.) mielenkiintoisen esitelmän käännöstyön teki **Jussi Korhonen**. Tilaisuuden järjestivät *Helsingin Suomi-Kreikkayhdistys*, *Helsingin yliopiston yleinen kirjallisuustiede* ja *Suomi-Kreikkayhdistysten liitto Kreikan suurlähetystön suojeluksessa*.
Kuva Eero Nokela

voimakkaan arvostelun vuoksi. Hän tutki eri maailmanuskontoja, mm. buddhismia ja oli kiinnostunut sekä **Nietzschestä** että **Leninistä**.

Hän sai maailman rauhanneuvoston jakaman anti-imperialistisen rauhanpalkinnon v. 1956. Kreetalaiset kunnioittivat v. 1971 kirjailijaa nimeämällä Heraklionin lentokentän hänen mukaansa. Kazantzakis oli naimisissa kaksi kertaa, mutta hänellä ei ollut lapsia.

Kreikan hallituksen ministerinä. Suurimman osan elämästään hän vietti Kreikan ulkopuolella ja kuoli 74-vuotiaana *Freiburgissa*, Saksassa.

Merkittävä historiallinen tapahtuma hänen elämässään oli vuonna 1919, kun pääministeri **Venizelos** nimitti hänet johtamaan ”ristiretkä” *Kaukasukselle* tarkoituksena houkutelua Kreikan emämaahan takaisin siellä asuvat kreikkalaiset, joita bolševikit vainosivat heidän uskontonsa takia. Onnistunut projekti sai n. 150 000 kreikkalaista liikkeelle ja palaamaan Kreikkaan. Nämä asettuivat pääosin asumaan *Traakiaan* ja *Makedoniaan*.

Nikos Kazantzakisin kirjailijaluonteelle olennaista oli etsiminen: totuuden etsiminen, todellisen Jumalan etsiminen. Hänen mieltään vaivasivat hengelliset, metafysiset ja eksistentiaaliset kysymykset. Hän ei kuitenkaan ollut ortodoksi kirkon toivomalla tavalla ja uhkasi sen vuoksi joutua julistetuksi pannaan spirituaalien näkemystensä ja kirkkoon kohdistamansa

Nikos Kazantzakisin suomennetut teokset ja filmatisoinnit

- **Askeesi** (suom. 1997, alkuteos 1927). Siinä hän jo kehitti metafysiasta ajatteluaan, joka ei ole helposti avautuvaa: ”Me jätämme oven auki synnille. Me emme tuki korviamme seireenien laululta. Emme sido itseämme pelosta minkään suuren aatteen mastoon emmekä jätä laivaa ja tuhoudu, kun kuuntelemme ja suutelemme seireenejä. Ei, me sieppaamme seireenit ja heitämme heidät laivaan, jotta hekin purjehtisivat meidän kanssamme matkan jatkuessa. Tämä, toverit, on meidän uutta askeesiamme! Jumala huutaa sydämessäni: Pelasta minut! Jumala huutaa ihmisissä, eläimissä, kasveissa, aineessa: Pelasta minut!”

- **Kerro minulle Zorbas** (suom. 1968, alkuteos 1946). **Michaelis Kalojanis** teki romaanin pohjalta samannimisen maailmankuulun elokuvan 1964. **Georgios (Aleksis) Zorbas** oli todelli-

► nen henkilö Makedoniasta, johon Kazantzakis oli tutustunut jo 1919. Romaanissaan hän siirsi tapahtumat Kreetalle.

• *Ikuinen vaellus* (suom. 1952, alkuteos 1950). Romaani kertoo pienestä kreikkalaisesta kylästä ja sen ihmisistä. Karu realismi ja voimakas legendanomainen tunnelma, värikkäät henkilöhahmot ja itämainen mystiikka sulautuvat omalaatuiseksi kokonaisuudeksi tässä "mestariromaanissa, joka kuuluu vaikuttavimpaan, mitä Euroopassa viime aikoina on kirjoitettu". (**Bengt Söderbergh**, Expressen).

"Toisaalta värikäs psykologinen romaani, toisaalta syvähenkinen uskonnollis-filosofinen teos, jossa huumori, tragedia ja sensualismi viihtyvät rinnan. Suuresta, monitahoisesta romaanistaan Kazantzakis – intellektuelli filosofi ja syvälinen ihmistuntija – on luonut kiehtovan, monumentaalisen taideteoksen, jonka sisältämät ajatukset ovat yleispäteviä." (**Toini Havu**, HS).

Julen Dassin ohjasi samannimisen elokuvan 1957 pääosassa vaimonsa **Melina Merkouri**. Elokuva on aikoinaan esitetty myös Suomessa.

• *Vapaus tai kuolema* (suom. 1963, alkuteos 1953) kertoo kapinayrityksestä ja sen verisestä kukistamisesta turkkilaisten hallitsemalla Kreetalla 1800-luvun lopulla. Tarina on voimakkaan isänmaallinen, mutta myös inhimillinen.

• *Viimeinen kiusaus* (suom. 1957, alkuteos 1955). **Martin Scorsese** teki romaanin pohjalta 1988 elokuvan "*Kristuksen viimeinen kiusaus*" Kristuksena **Willem Dafoe**. Elokuva aiheutti laajoja fundamentalistikristittyjen protesteja ja elokuva kiellettiin useissa maissa (ei Euroopassa). Scorsese sai elokuvalla *Oscar*-ehdokkuuden.

• *Pyhä köyhyys* (suom. 1961, alkuteos 1956) kertoo **Franciscus Assisilaisen** elämästä.

• *Veljesviha* (1981, alkuteos 1963) on järkyttävä kuvaus Kreikan sisällissou-

Vuonna 1957 esitettiin meilläkin Ikuinen vaellus -elokuva.

dasta toisen maailmansodan jälkeen (1944–48). Romaanin tapahtumapaikkana on kylä *Epiroksen* vuoristossa, jossa on jatkuva taistelu sissien ja sotaväen kanssa. Kazantzakis suuntaa kirjalla vakavan rauhansanomien ihmiskunnalle.

• *Tilinteko El Grecolle* (suom. 1966, alkuteos 1961) on paljolti omaelämäkerrallinen romaani nuoruudesta miehuusvuosiin ja rakkaudesta Kreetaan.

Yhtään hänen teostaan ei ole suomennettu alkukielestä. Kääntäjien **Sirkka Saksa**, **Vappu Roos**, **Elvi Sinervo**, **Aarno Peromies** ja **Kyllikki Villa** lähdeveoksina ovat olleet saksan-, ranskan- ja ruotsinkieliset käännökset. Kirjoista useimmat on julkaistu Tammen *Keltaisessa kirjastossa*.

Kazantzakis teki runsaasti käännöksiä (**Dante: Divina Komedija**), näytelmiä (**Buddha, Columbus, Sodoma ja Gomorra**) sekä runoelmia (**Odyseus**).

Kaikkien metafyyssisten, spiritualisten ja eksistentiaalisten pohdiskelujen jälkeen hänellä oli kuitenkin antaa meille viisaita elämänohjeita: "*Jos aiomme onnistua, meidän on ensin uskottava, että pystymme siihen*", "*Kun emme voi muuttaa todellisuutta, muuttakaamme silmät, joilla sitä katselemme*", "*Ihmisen on oltava vähän hullu, sillä muuten hän ei uskalla katkaista köyttä ja olla vapaa*".

Teksti Eero Heimolinna

Todellinen Kreikka-matkojen veteraani Rauni Vornanen muistelee tässä jutussa aikaa, jolloin olut oli kalliimpaa kuin paikallinen tynnyrikonjakki. Tuokiokuva vie meidät ajassa taaksepäin yli 40 vuotta.

Olutta vai konjakkia

Jostakin sattui äsken silmiini *Ithakan* nimi, ja rupesin muistelemaan kaikkia niitä kertoja, jotka seurasivat toisiaan ensi käynnin jälkeen. Vähältä piti, että sitä ensi käyntiä ei olisi tullut.

Kolme ystävästä yhytti toisensa *Ateenassa*, **Jussi**, **Mari** ja **Rauni**, ja vuosi oli kai 1973. Vietettiin aikaa yhdessä ja suunniteltiin, että mentäisiin vaihteeksi *Joonianmeren* saarille. Minä olin tosin jo ollut pari kertaa *Zakinthoksella* ja Jussin kerran. Nyt päätettiin yhdessä tehdä tuttavuutta *Kefallinian* kanssa; jos vaikka

ylihuomenissa lähdetäisiin. Se pikkuinen *Ithakan* on siinä vieressä, voidaan pistäytyä sielläkin, jos aikaa riittää, totesimme. Minä kun tiesin, missä niille saarille myytiin lippuja, lupasin mennä ostamaan meille bussi-laivaliput huomenna.

Lippumyymälä oli kävelymatkan päässä, mutta nyt siinä myytiin ihan vääränlaisia lippuja. Minulle neuvottiin uusi paikka, mutta ei onnistunut vielääkään. Neuvottu kolmas paikka oli vielä yhtä väärä ja aloin jo olla epätoivoinen. Ainoa asiakas lisäksi oli keski-ikäinen mies, joka siinä kiukkua-

Ithakan saaren "yläkylässä" vietettiin viinijuhlia ja meidät suomalaiset kutsuttiin mukaan. Vas. kalastaja Nikolas, kemiläinen Sten, toimittaja Eero Nokela, Nikolaksen veli Jorgos ja minä. Kuvan otti aina kesät Kreikassa viettänyt lehtori Jussi Kujansuu.

purkaessani taputti minua olalle ja sanoi, että hän kyllä vie minut sinne oikeaan paikkaan, joka on Kifissú 100. Ulkopuolelle oli pysäköity tyhjä bussi, jonka rattiiin mies asettui ja viitto minut sisään.

Ajettiin kaupungista ulos ja tultiin ihan maaseudulle; vain peltoa ja niittyä kummallakin puolen. En minä nyt sinne ole menossa, vaan huomenna, sanoin, mutta mies vakuutti, että kyllä me olemme ihan oikeassa suunnassa.

Niin oltiinkin, ja yhtäkkiä olin vilkkaalla linja-autoasemalla, jossa oli ympäriinsä lippumyymälöitä. Löysin lopulta sen, jossa luki Kefallinia ja Ithaka. Kolme lippua huomiseksi Kefalliniaan, ilmoitin. *Samiin* vai *Argostoliin?*, kysyi liipunmyyjä. Minulta juuttui puhe kurkkuun; meillähän ei ollut tietoa vaihtoehdoista ja mitäs minä nyt päättäisin, voivoi! Hätäratkaisuni oli: Ithakaan, oikeastaan. Ystävällinen yksityiskuskinäni oli hävinnyt jonnekin, mutta löysin paluubussin takaisin helposti. Jo seuraavana vuonna Kifissú oli koko matkaltaan katua ja ruohon tilalla oli taloja.

"Merirosvojen" Ithakasta tuli kotisaari

Ystävät suhtautuivat suopeasti siihen, että mentäisiinkin ensiksi Ithakalle. Kun sitten oli päästy *Patrakseen* ja siirrytty laivaan, kuulimme vasta nyt miten monta tuntia oli laivamatkaa. Sen jälkeen se hankala matka tuli tehdyksi mukisematta moneen kertaan. Emme koskaan turvautuneet Argostolin lentokenttään, paitsi yhden kerran kun tuon **Nokelan Eeron** kanssa palasin sitä kautta Ithakasta. (Se oli sama vuosi, jolloin Eero solmi tuttavuuden *Ateenan* kanssa käytyään sitä ennen vain Kreikan saarilla, joita siis nyt tuli kaksi lisää.) Majoitus perillä järjestyi normaaliin tapaan: Asetuttiin lähimpään kahvilaan ja odotettiin, että joku tulisi tarjoamaan majoitusta. Ei se kauan kestänyt. Ystävyyssuhteetkin saatiin alulle samana iltana. Nautimme illallista pienessä tavernassa, kun sisään tuli kaksi aika hurjannäköistä nuorta miestä, ja Mari huomautti: "Hei, merirosvoja! Pitäisikö karata ikkunasta?"

Ithakasta tuli vuosiksi "kotisaari", kunnes siellä alkoi olla liiaksi tungosta, ja salaisella rannallamme *Sarakinokoksessa* – jonka ystäviksi muuttuneet merirosvoimme näyttivät meille – oli joku saksalainen matkailuyrittäjä ostanut itselleen aimo alueen. Emme halunneet nähdä tulosta. Kefallinia jäi lopuksi aika vähälle. Vietimme siellä ensin yhden yön Samissa ja kolmiolen Argostolissa, jonne ajettiin Samista tunnissa vuorten yli.

Se oli lauantaina, ja kun istuimme illalla Argostolin keskusaukiolla ja sulatelimme illallista, Mari huomasi yhtäkkiä: "Herranen aika, minullahan ei ole rahaa ja huomenna on sunnuntai!" Elettiin aikaa ennen luottokortteja, joten matkoilla oli kyllä hyvä pitää lukua viikonpäivistä. Lohdutimme Maria, että kyllä hän meidän avullamme selviytyy maanantaihin. Tarjoilijaa ei näkynyt ihan lähellä, joten Mari

pyysi: "Sano sinä Jussi nyt se pist kun en minä osaa." Jussi osasi näet kuuluvasti päästää huuliensa välistä kauas kantavan terävän kutsusihinän silloin kun kohtelias *kirie!* ei kuulu. Mari oli kaatanut kasan lantteja kämmenelleen ja sanoi: "Mahtaa kohan tämä riittää olueen vai täytyykö tyytyä konjakkiin..." Hän katsoi meitä kummissaan, kun me kaksi nauroimme tuolle repliikille.

Surkean huonosta numeromuististani huolimatta tuskin koskaan unohdan Marin vaihtoehtojen hintoja: Iso olut maksoi tuolloin 18 drakmaa ja tynnyrikonjakki kolme.

Teksti Rauni Vornanen

Kesä Kreikassa!

Vuokrattavana loma-asunto
52 m² Ateenan Rivieralla,
Ateenaan 40 km.
Terassi merelle.
Alk. 300 eur/viikko.

Puh. 050-585 8985
www.liemola.com

Vielä yhdet ouzot ja sitten lasku

Viettäisimmekö kivan illan aidossa kreikkalaisessa tavernassa? Mitäs sanot? Kerää mukava ystäväporukka kasaan, suuntana Zorbas, tuo vanha tuttu taverna Brahenkadulla. Kunniajäsenemme Christina Walli kertoo miksi hän käy mielellään Zorbaksessa.

Miten voikaan vain yhdellä askeleella siirtyä kulttuurista toiseen, Helsingin loskaiselta kevätkadulta Kreikan lämpöön!

Taverna Zorbas aloitti vuonna 1981. Se on ollut samalla paikalla 35 vuotta.

Tavernan perustajalla, **Kimon Papadopoulosella**, oli huikea idea Kreikka-kadusta. Zorbaksen vieressä oli jo Kimonin ravintola *Steki*. Seuraavassa kadunkulmauksessa olisi Kreikan siirtokuntayhdistyksen toimisto. Heti sen vieressä *Café Zorbas*. Ja kadun nimi, Aleksis Kiven kadun innoittamana, *Alexis Zorbaksen*

katu. Opa! Mutta sitten iski lama ja unelma jäi täyttymättä. Mikä harmi.

Vuodesta 2003 lähtien Zorbaksen on omistanut **Narish Shrestha**. Muutoksista huolimatta Zorbas on ennallaan, onneksi.

Zorbaksen seinillä ja sivupöydillä on paljon taidetta, muistoja Kreikasta, kippoja ja kappoja, mutta ei liikaa.

Tarjoilija Ilias Papailias saattaa tarttua buzukiin asiakaspalvelun lomassa.

Haris, Galani, Dalaras, Glikeria, Parios, Arvanitaki, Farandouri...

Seinillä, ikkunalaudoilla ja kaikissa paikoissa missä on tilaa, näkyy muistoja Kreikasta, ostettuja, perittyjä, lahjaksi saatuja, tuliaisiksi tuotuja, isoja, pieniä – ei ihan ähkytäynnä mutta sopivasti.

Tavernassa asiakkaista huolehtii **Ilias Papailias**. Hän on asunut Suomessa vuodesta 2009 lähtien. Sujuvasti hän sukkuloi pöytien välissä. Tottuneesti tarjoilee myös **Sameer Shrestha**, melkein kreikkalainen.

Tätä juttua tehdessäni pyyrähtää sisään tummaihoisen mies, postinkantaja, kädessään nippu kirjeitä. Ja mitä sanoo Ilias? Aivan oikein: Do you want to have a cup of coffee? Miten tyyppillistä kreikkalaista. Ja niin postimies siemaisee seisten kupillisen kuumaa.

Mitä ruokalistaan tulee, sieltä löytyy kaikki se mitä Kreikassakin. Taas sama

valinnan vaikeus. Jamas! Koska paikka on suhteellisen pieni, tunnelma tiivistyy varsinkin kun vuosikymmenien ajan siellä on kestitty kaikki Helsingissä musisoineet tähdet kuten **Haris Alexiou, Dimitra Galani, Jorgos Dalaras, Glikeria, Jannis Parios, Eleftheria Arvanitaki, Maria Farandouri** muutamia mainitakseni. Unohtamatta muusikoita.

Jos nämä artistit soittajineen olisivat intoutuneet laulamaan jossain suomalaisessa ravintolassa, olisi ilonpito loppunut lyhyeen. Mutta onneksi oli Zorbas, siellä sai olla kuin kotona Kreikassa konsanaan. Haikeudella muistelen noita aikoja. Desi-beleistä huolimatta.

Poistuessani Zorbaksesta tulee mieleeni lapsi, joka haluaa aina kuulla saman sadun. Miksikö? Koska se on niin tuttu. Niinpä.

Jassu Iliä, nähdään taas! Christina

Taverna Zorbas

Läntinen Brahenkatu 4, Helsinki
Puh. 09 753 8518

Avoinna: ti – to klo 15 – 23, pe 15 – 24,
la 13 – 24, su 13 – 23

Pentara kesäisessä potretissa, Petri Tohka (vas.), Vuokko Heimolinna, Eero Heimolinna ja Vesa Putkonen, Toffe puuttuu.

Pentara kutsuu Hakasalmen huvilalle

Nyt kaikki nauttimaan rebetikan helmistä Hakasalmen huvilaan (Finlandia-talon naapurissa) sunnuntaina 5. kesäkuuta kello 14-15.

Pentara ("Vitonon") soittaa kreikkalaista rebetika-musiikkia 1930-luvulta. Rebetika-musiikki syntyi erityisesti, kun Kreikan satamissa ja slummeissa soitettu musiikki kohtasi Lähi-idän pakolaisten musiikin ns. *Vähän Aasian* katastrofin jälkeen (1922).

Rebetikan pääsoitin on buzuki, ja buzukinsoittaja **Markos Vamvakaris** loi rebetika-orkesterin peruskokoonpanon:

buzuki, baglamas, kitara, laulu. Pentaran kokoonpano poikkeaa hieman, mutta on kuitenkin perinteinen. Hakasalmen tilaisuudessa orkesteri esiintyy tässä kokoonpanossa: **Eero Heimolinna**, buzuki ja laulu; **Vuokko Heimolinna**, laulu; **Petri Tohka**, baglamas; **Toffe Bonsdorff**, accordeon; ja **Vesa Putkonen**, tumbeleki.

Tervetuloa joukolla tunnelmoimaan, ei sisäänpääsymaksua!

Lehti sai nimen

Kuten puheenjohtaja kertoo pääkirjoituksessaan sivulla 3, idea antaa jäsenlehdellemme nimi sai innostuneen vastaanoton. Yli 20:sta ehdotuksesta hallitus valitsi tarkempaan selvitykseen kahdeksan, joista sitten toisessa kokouksessa varsin tiukan äänestyksen – ja harkinnan – jälkeen voittajaksi valikoitui lyhyt ja ytimekäs *Jassu!*

Jäsenet ehdottivat tosi kauniita kreikkalaisia nimiä, kuten *Amfora*, *Agora*, *Gramma*, *Kaimos*, *Megara*, *Kefi*, *Nostalgia*, *Naus*, *Pantheon*, *Plio*, *Ellada*, *Epistoli* ja *Pantheon*. Nimiä *Helidóni* (pääskynen) ja *Peristéri* (kyyhkynen) ehdotti **Rauni Vornanen**, mutta kuten hän jo saatesanoissaan mainitsi, vaativat ne kumpikin jonkin verran kielen tuntemusta ja korrektia ääntämistä. Puheenjohtaja **Allu** vei

loppusuoralle päässeet nimet yhdistysten liiton hallituksen kokoukseen Raumalle, missä selvisi, ettei millään paikallisyhdistyksellä ole samannimistä jäsenjulkaisua.

Niinpä loppusuoralle selviytyivät *Jassu* ja *Simera*. *Jassu* voitti, toiseksi tullutta *Simeraa* (tänään) tullaan käyttämään lehdesä ajankohtaisasioiden tiedottamiseen. *Jassua* ehdottaneelle **Lauri Mustoselle** ja *Simeraa* ehdottaneelle **Liisa Kylmälälle** on lähetetty **Merja Tuominen-Gialitakin** mainio ruokakirja *Koko kylän pidot*.

Hallitus kiittää kaikkia nimiehdotuksensa lähettäneitä ja toivottaa jäsenille mitä parhainta kevään jatkoa ja aurinkoisia kesäpäiviä Kreikassa!

Eero Nokela

SYKSYN KIELIKURSSIT • SYKSYN KIELIKUR

Yksilölliset kreikan kielen kielitunnit jatkuvat taas syksyllä viikolla 36! Opetuskertoja on 13 ja kurssin hinta on 155 euroa syksyltä. Pienissä ryhmissämme on leppoisaa tunnelmaa.

Maanantaisin on Kreikka 5 -tunnit alkaen **5.9.2016 klo 16-17.30** ja **Kreikan kertausta 2** -tunnit klo 17.30-19.00. Molemmissa ryhmissä käytetään oppikirjaa *Ellinika A*.

Maanantaina 5.9.2016 klo 19.00-20.30 jatkuu myös Kreikka 3-4. Otamme käyttöön oppikirjan *Ellinika A*.

Tiistaisin kokoontuvat ryhmät **Kreikka 9** alkaen **6.9.2016 klo 16.30-18.00**. Ryhmän oppikirja on *Ellinika B* (jatkuu kpl:sta 9)

Uusi kreikan alkeiskurssi alkaa myös tiistaina 6.9.2016 klo 18.00-19.30. Aloitamme aivan alkeista eli aakkosista. Oppikirja on *Oriste* (Finnlectura). (Opettaja auttaa tarvittaessa oppikirjojen *Ellinika A* ja *B* hankinnassa.)

Ilmoittautua voi syksyn kielikursseille joko sähköpostitse tai puhelimitse opettaja **Soile Hartikaiselle**: soile.hartikainen@diginia.fi tai puh. 0400 509 239.

Kaikilla kursseilla on tilaa, joten tule rohkeasti mukaan! Voit kysyä opettajalta, saadaksesi selville itsellesi sopivan ryhmän.

Tervetuloa mukaan!

Kesä on tullut Kreetalle, tule Sinäkin!

www.housekastro.net

Soita Raila +358 40 500 3489

Pikku kivet toivottavat hyvää päivää, kalimera!

Lukas (vas.) ja Konstantinos viihtyvät Cafetinossa, lounaalle pistäytynyt Mihalis tilaa mussakan. Puhutaan omaa kieltä ja syödään tuttua kotiruokaa.

Cafetinin ystävällinen isäntä Jorgos Tountas toteutti unelmansa. Pientä herkullista kreikkalaista, myös korvapuusteja, kaikki kotona tehtyä.

Pikkuruinen Cafetino sijaitsee Helsingin ydinkeskustassa, Uudenmaankatu 19-21:ssä.

Hetki pikkuherkkujen hurmassa

Olin jo aikeissa kävellä ohi, mutta kreikansiniset oven- ja ikkunanpielet herättivät: siinähan se on, Cafetino.

Paikka on pikkuruinen eli juuri sopivan kokoinen pysähdystä varten. Omistaja **Jorgos** toivottaa kreikaksi tervetuloa, valitsen pöydän seinän vierestä. Vastapäätä toisella seinustalla

istuvat **Konstantinos** ja **Lukas** keskustelemassa päivän tapahtumista.

Pöytiä on vain neljä, ja niinpä paikka on melkein täynnä, kun sisään tulee rouva, joka tilaa kahvin ja omenapiirakan – kotona leivotun, tietenkin. Ystävieni suosituksesta tilaan *mussakan*, lounasaika kun on.

Totta! Lautasella on runsaan salaatin vieressä mojova pala mussakaa ja täytyy sanoa, että tämän maukkaammaksi se ei enää muutu.

Pieneen nälkään käy jokin talon ihana keitoista. Ne vaihtuvat päivittäin. Samoin vähän tukevimmat ruoat. Välillä on *pastitiota*, *juvetsia* ja muita tuttuja kreikkalaisia ruokia. Kasvisruokaakin toki löytyy. Jorgoksen äänessä on hiven ylpeyttä, kun hän kertoo, että kaikki mausteet tulevat *Kreetalta*, samoin kahvi.

Hei, miten niin Kreetalta?

No, paikan perustaja **Georgios Tountas** on kotoisin **Agios Nikolaoksesta**, tietty. Hän on asunut Suomessa noin viisi vuotta. Perheeseen kuuluvat vaimo **Alexandra** ja tyttäret **Katerina**, 8, ja **Anna**, 5.

Kaikkihan me tiedämme *Kreikan* taloudellisen tilanteen ja niinpä Jorgos, joka sillä hetkellä oli töissä hotellialalla, järkeili, että lasten tulevaisuus on ehkä turvatumpi Suomessa, sen sijaan, että he korkeasti koulutettuina olisivat sesonkiloontoisessa työssä 500 euron kuukausipalkalla, kuten niin monet kreikkalaiset juuri nyt ovat. Siispä suuntana vaimon kotimaa, Suomi.

Idea omasta yrityksestä odotti, sillä suomen kieli piti opetella. Sen jälkeen ovet aukenivat, ja mies sai toteuttaa oman haaveensa itsenäisenä yrittäjänä.

Jorgos on onnellinen ja syystäkin. Pikkuruudessa *Cafetinossa* hän tapaa maanmiehiään ja suomalaisia asiakkaita, joiden kanssa hän juttelee mielellään. Ihmisläheisyys on hänelle tärkeää, siitä olin hänen kanssaan samaa mieltä.

Kätevänä miehenä Jorgos teki remonitin itse. Se kesti yli kolme kuukautta. Uusia ideoita on jo, ja ajan mittaan saamme nähdä mitä uutta kivaa hän on keksinyt.

Kiitos Jorgos, ensi kerralla tilaan *juvetsin*. Jassu.

**Teksti Christina Walli
Kuvat Eero Nokela**

Cafetino

Uudenmaankatu 19–21, Helsinki
Puh. 044 555 3844
Avoinna arkisin klo 9 – 18
la 10 – 18, su 11 – 18

JUHLAVUOSI LÄHESTYY

Kuten olemme jo kertoneet, ensi vuosi on yhdistyksemme Suuri Juhlavuosi, täyttäähän yhdistyksemme komeat 60 vuotta! Hallituksen suunnitelmat ovat nyt siinä vaiheessa, että ensi vuoden maaliskuussa viikolla 12 järjestetään alustavasti nämä tilaisuudet:

- **To 23.3.2017 klo 16-19 Eurooppa-**salissa esitellään tapahtumia vuosien varrelta, entiset puheenjohtajat muistelevat, musiikkiesityksiä ym. nostalgista.

- **Pe 24.4.2017 konsertti Savoy-**teatterissa.

- **La 25.3.2017 illanvietto ravintola Berghyddanissa.** Runsaasti ohjelmaa, tanssia, laulua ja kreikkalainen illallinen.

Näistä tilaisuuksista kerromme tarkemmin jo tämän vuoden puolella niin jäsenlehdessä, yhdistyksen kotisivuilla kuin Facebookissakin. Merkitkää jo nyt päivämäärät muistiin!

KREIKKALAINEN PIANOKONSERTTI

Suomen Helleenit järjestää lauantaina, **28. toukokuuta** piano-konsertin **Balderin salissa, Aleksanterinkatu 12.** Tunnetun kreikkalaisen säveltäjän ja pianistin **Efi Agrafiotin** ohjelmistossa on mm. **Debussytä, Bachia, Beethovenia, Hadzidakista ja Sibeliusta.** Tervemenoa tunnelmoimaan!

KREIKAN KESÄLENNOT ALKOIVAT

Kuten olette huomanneet, moniin *Kreikan* kesäkohteisiin lennetään jo Suomesta suoraan. *Rodoksen* lennot alkoivat muutama viikko sitten, *Aegean Airlines* (ma ja pe) aloitti *Ateenan*-lentonsa jo 28. maaliskuuta, ja useille saarille matkataan lähiviikkoina kiihtyvällä tahdilla. Viimeistään kesäkuun alussa koko kesän tarjonta on käynnissä. Huomatkaa, että suurin osa Finnairin entisistä ns. lomalennoista on nyt normaaleja reittilentoja, joihin voi varata lentoja ilman majoitusta niin halutessaan.

TILANNE TURKIN RANNIKON LÄHISAARILLA

Meiltä on kysytty, mikä on tilanne Turkin rannikko lähellä olevilla saarilla, kuten *Lesboksella, Kosilla ja Samoksella.* Turvapaikanhakijoiden määrät ovat vähentyneet, kuten tiedämme, eikä mitään turvallisuusuuhkaa ole olemassa. Koska matkanjärjestäjien oppaat ovat tässä vaiheessa juuri siirtyneet kohteisiinsa, emme valitettavasti saa täsmällistä tietoa kultakin saarelta, mutta viime kesän kaltaista kansainvaellusta ei nyt pitäisi olla odotettavissa *EU:n* ja *Turkin* solmittua sopimuksen turvapaikanhakijavirtojen patoamisesta ja käännäytymisestä.

Aurinkomatkat peruutti suunnitellun *Lesboksen*-lentosarjan kuten monet eurooppalaiset matkanjärjestäjät, mutta toki saarelle voi mennä jos haluaa. Kukaan ei tiedä, miten tilanne kehittyy, ja siirtyvätkö *Eurooppaan* pyrkijät nyt muille reiteille, kuten on tapahtunut eteläisellä *Välimerellä Pohjois-Afrikasta Italiaan.*

Hotellinomistaja Jorgos Sourassis:

Kosilla täysin rauhallista!

Huoneistohotelli *Ampavriksen* omistaja, tuhansille suomalaisille tuttu **Jorgos Sourassis** vastaa puhelimeen kesken aamupäiväkiireiden. Hän on avaamassa perhehotellinsa toukokuun 7. päivänä ja kun kuulee, että soitan Suomesta, hän innostuu puhumaan virheetöntä suomea, "terve, terve, tervetuloa tänne, kiitos **Sinikalle** terveisistä..."

"*Kosilla* ei ole tällä hetkellä minkäänlaisia ongelmia turvapaikanhakijoiden kanssa. Kymmenen päivää sitten tuli 19 henkilöä *Turkista* meren yli, siinä kaikki. Täällä on siistiä, sataprosenttisesti turvallista ja kaikki toimii, tervetuloa suomalaiset", hän vastaa. Hän vertaa tilannetta viime kesään, jolloin Kosille saapui tuhansia Euroopasta turvaa hakevia viikossa. Tilanne oli välillä jopa kaaottinen, ja vain vapaaehtoisten voimin ihmisvirtaa pystyttiin jotenkin pitämään hallinnassa. Monet matkalaiset kertoivat rannoille ja puistoihin majoittuneista perheistä, jotka halusivat jatkaa matkaansa *Keski-Eurooppaan* ja ennen kaikkea *Saksaan.* Jorgos Sourassis toivoo nyt kaikkien kosilaisten tervettä, että tilanne säilyisi rauhallisena koko kesäkauden.

"Kos on ihana paikka, meille on nykyin tulossa viisi tuttua perhettä Suomesta."

Ampavris-huoneistohotelli sijaitsee kymmenen minuutin kävelymatkan päässä Kosin kaupungin varsinaisesta keskustasta. Se on tyypillinen koko perheen omistama ja ylläpitämä kodikas majoituspaikka.

Jorgos ei anna kypsien päärynöiden pudota maahan. Hän kertoi äitinsä opettaneen, että Jumala on antanut ihmisille hyviä hedelmiä syötäväksi ja niiden ei saa antaa mennä hukkaan!

tuspaikka. Suomessa se on *Tjäreborgin* valmismatkaohjelmassa.

Aurinkomatkojen viestintäpäällikkö **Annina Metsola** kertoo, että kyselyitä Kreikan pakolaistilanteesta tulee jonkin verran, erityisesti *Kosin* osalta. "Matkat Kosille alkavat 7. toukokuuta. Paikallinen yhteistyökumppanimme Kosilta kertoi, että Kosilla viranomaiset ovat kevään aikana tehneet hyvin paljon järjestelyjä pakolaisten vastaanoton hyväksi, joten pakolaisturvallisuus eivät näkyne tulevana kesänä kaupungissa ja rannoilla samalla tavalla kuin viime kesänä."

**Teksti Eero Nokela
Kuva Sinikka Mykkänen**

Tuula Raidon rantataidetta.

Jäsenemme Tuula Raito kertoo kuvan kera harrastuksestaan, joka lienee tuttu monelle: kerätään rannalta kiviä, otetaan niitä matkamuistoksi mukaan tai tehdään kivistä mitä mieleen juolahtaa, vaikka kukkia.

Tuulalla on vielä aikaa ennen kotimatkaa.

Kivikukkataidetta Kreetalla

Minulla on tapana aikani kuluksi keräillä rannoilla kiviä ja tehdä niistä sitten jotakin. 13. loka-kuuta vuonna 2015 syntyi tällainen kukka rantapedin viereen. Paikka on *Nea Horan* ranta, *Haniassa, Kreetalla*.

Tällä kertaa kivien kerääminen kesti kaksi päivää. Ensimmäisen päivän saaliin vein rantakadun muurin juureen jemmaan, ja parin päivän kuluttua löysinkin kivet, vaikka rannalla oli syksyn tulon takia rymskeerattu aika tavalla. Roskapöntön alla olivat.

Yleensä jätän kivet niille sijoilleen tietäen, ettei tämä "taide" ole pitkäikäistä.

Kivikukkien ja sen sellaisten tekeminen on siis ajankulua. Samoin aikaa kulutetaan tässäkin kuvassa, koska paluukone lähti vasta illalla. Kuva on Hanian itälaidan rantakadulta *Kriti*-hotellin läheltä meidän lempikuppilasta. Taustalla on isäntä ja isännän mopo, jonka sarvessa roikkuvat vielä viimeisimmät ostokset. Kiirettä piti miehellä kun yksin hoiti asiakkaiden palvelun ja välillä joutui karauttamaan kaupungille hankkimaan keittiöön täydennystä.

Teksti ja kuvat Tuula Raito

Löydä hurmaava KREIKKA

Helsingistä: KREETA 1.5. – 16.10., RODOS 1.6. – 7.9.
Maakunnista syksyllä 2016: SAMOS, KREETA, RODOS

Tutustu ja varaa: lomamatkat.fi
Myyntipalvelu 020 120 4000
Matkavekan myymälät

 Lomamatkat

Arvo Allosen muistorahaston stipendi vuodelle 2016

Suomi-Kreikka yhdistysten liitto ry julistaa haettavaksi Arvo Allosen muistorahaston stipendin vuodelle 2016, arvoltaan 1 000 euroa. Stipenditoimikunta voi myös esittää stipendin jakamista useamman hakijan kesken. Arvo Allosen muistorahaston tarkoituksena on jakaa stipendejä liiton sääntöjen mukaiseen koulutukseen, tutkimukseen, kursseihin ja opintomatkoihin sekä kreikkalaiseen kulttuuriin maissa että kotimaassa.

Liiton tarkoituksena on toimia jäsenyhdistyksiensä yhdyssiteenä ja lisätä Kreikan maan ja kansan tuntemusta sekä levittää tietoa antiikin ja tämän päivän Kreikan sivistyksestä, historiasta ja yhteiskunnasta. Rahaston sääntöjen mukaan stipendin hakeminen on mahdollista kaikille Kreikan kulttuurista kiinnostuneille. Hakijalta ei edellytetä Suomi-Kreikka-yhdistysten liitto ry:n jäsenyhdistyksen jäsenyyttä.

Vapaamuotoiset hakemukset, joista käyvät ilmi hakijan taustatiedot (CV mukaan lukien) sekä stipendin tarkka käyttötarkoitus ja -aika, tulee toimittaa 31.8.2016 mennessä osoitteella:

Kaija Kivikoski
Hiekkakivenkuja 3
01700 Vantaa

Kuoreen lisäksi merkintä: "Arvo Allosen muistorahaston stipendi".

Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.

Stipenditoimikunta tekee hakemusten perusteella liittohallitukselle esityksen stipendin saajasta tai saajista. **Stipendin saajan vahvistaa Suomi-Kreikka-yhdistysten liitto ry:n liittohallitus syyskokouksessaan.**

Asiaa koskevat tiedustelut: Kaija Kivikoski,
s-posti: kaija.kivikoski(at)kolumbus.fi, puh. 040 8313930.